

Omgekeerd kan wel zeer gemakkelijk een voortijdige ontwikkeling tot pop, bv. uit een IVe stadium rups, worden geïnduceerd door allatectomie. Door deze ingreep daalt het niveau van JH tot nihil, maar de rupsontwikkeling gaat blijkbaar zo snel, dat in de gevoelige fase nog enig JH aanwezig is. In het laatste rupsstadium, dat langer duurt, is het klaarblijkelijk mogelijk om het JH vóór de gevoelige fase nog meer te drukken, zodat de ingreep hier kan leiden tot het overslaan van het popstadium en de directe vorming van partiële imagines. Later in de normale ontwikkeling tot volwassen dier worden de CA weer zeer actief, in het ♂ van *Cecropia* zelfs zodanig, dat hierin een grote reserve aan JH wordt opgeslagen, een feit, waarvan dankbaar gebruik wordt gemaakt voor de experimentele hormoonwinning.

Gedurende de heteromorfose, de ontwikkeling van verschillen tussen de larvestadia, ligt het JH-niveau ondanks cyclische activiteit van de CA relatief hoog. Niettemin kan in jonge larven van *Cecropia* dit JH-niveau door implantatie van actieve CA nog worden verhoogd, gezien het resultaat t.a.v. de heteromorfe ontwikkeling. We zien meestal, dat de behandelde dieren een abnormale herhaling van stadiumkenmerken na de volgende vervelling te zien geven. Een dergelijk dier blijft gedurende alle volgende vervellingen intermediair tussen de stadia, de abnormale toestand wordt als het ware opgeschoven. Het Ve stadium, normaal het laatste, is dan echter niet het einde van de larvale ontwikkeling, maar meestal volgt dan nog een VIe stadium, dat in uiterlijk niet van een normaal Ve is te onderscheiden. Ook de ontwikkeling tot pop en vlinder is verder normaal.

Ten aanzien van de praktische toepassing van JH als eventueel bestrijdingsmiddel valt uit het voorgaande te concluderen, dat de metamorfose een zeer gevoelige maar kortdurende fase (1—2 dagen) heeft in het begin van de ontwikkeling tot imago. In de larve ligt de situatie kwantitatief veel ongunstiger, terwijl de verkregen abnormaliteiten niet irreversibel zijn. De opname van JH via het maagdarmkanaal is overigens hier een nog niet onderzocht perspectief.

Summary

Discussion of the influence of juvenile hormone on the metamorphosis and heteromorphosis of *Hyalophora cecropia* L.

Rectificatie. Het is mij gebleken, dat bij het vervaardigen van een der tekeningen voor „De Ned. Watermijten, Samenvatting” enz., helaas een vergissing gemaakt is. Fig. 142 (p. 95) is niet van *Unionicola aculeata*, maar van *U. intermedia intermedia* ♂. De verwijzing „Fig. 142” moet dus worden overgebracht van p. 97 naar het ♂ van laatstgenoemde soort, p. 96.

A. J. BESSELING, Utrecht.

Araschnia levana L. (Lep., Nymphalidae). In aansluiting op mijn artikel in de *Ent. Ber.* van 1 februari 1961 en het verzoek van de heer LEMPKE van 1 februari 1964, moet ik helaas voor de omgeving van Deventer constateren, dat de vlinder daar volkomen is verdwenen.

Ook verder oostwaarts — wat Overijsel betreft — tot in Twente toe, is volgens mijn waarnemingen *levana* een zeer zeldzame verschijning.

W. OORD, Potterstraat 16, Deventer.